

<p>השתתפתי בוועידה כציר מטעם ישראל ושמתני את הנשיא שי אומר את הדברים הללו בפני אלפים צירים מרחבי אסיה.</p> <p>Yossi Aloni, "Chinese President Raises Issue of Antisemitism," <i>Israel Today</i>, October 21, 2020</p> <p>Wang Yu, "Chinese Investment in Israel under the Shadow of the United States: A Precarious Success?," In Yoram Evron and Rotem Kovner (eds.), <i>Israel-Asia Relations in the Twenty-First Century</i>, Routledge, 2023, p. 59</p> <p>Evaluating for Committee Advisory The Foreign of Aspects Security National Investments, Ministry of Finance – The Chief Economist, January 23, 2020</p> <p>Tuvia Gering, "Full Throttle in Neutral: China's New Security Architecture for the Middle East," <i>Atlantic Council</i>, February 15, 2023</p> <p>ההערות על הקיטוב בישראל, על מאמצי הרפורמה הכאוטיים של המדינה ועל אזהרותיו של נשיא המדינה יצחק הרצוג מפני קריסה היפויים באתרים xinhuanet.com, sohu.com ו־CCTV.com (בהתאמה). אני מודה לטוביה גרינג על התרגום מסינית.</p> <p>JPOST Editorial, "China has proven to be a bad actor. We owe them nothing," <i>The Jerusalem Post</i>, August 19, 2020</p> <p>אם לא מצוין אחרת, הדוגמאות במאמר זה הן מתוך שלושת המאמרים שלהלן מאת המומחה הישראלי טוביה גרינג (Tuvia Gering):</p> <p>"Antisemitism with Chinese Characteristics," <i>Tablet</i>, February 16, 2022; "China's Turn Towards Antisemitism," <i>The Jerusalem Strategic Tribune</i>, INSS, November 2023; "In the Wake of the War in Israel, Antisemitism in China Reaches New Heights," <i>INSS.org.il-Posts</i>, November 16, 2023.</p> <p>דוגמאות ומסקנות נוספות נלקחו מתוך המאמרים האלה:</p> <p>Jordyn Haime and Tuvia Gering, "Jewish Conspiracy Theories in China," <i>Points East</i> 38(3) (November 2023); Arthur Kaufman, "Chinese Voices Seek Transnational Solidarity in Israel-Hamas War," <i>China Digital Times</i>, November 2, 2023; Jordyn Haime, "Since Oct.7, Antisemitism has Exploded Online in China," <i>The Jerusalem Post</i>, November 12, 2023; Jordyn Haime,</p>	<p>9</p> <p>10</p> <p>11</p> <p>12</p> <p>13</p> <p>14</p> <p>15</p> <p>16</p> <p>17</p> <p>18</p>	<p>חלק מהעניין הפוחת בלימודי סין עשוי לשקף ירידה כללית בעניין במדעי הרוח באוניברסיטאות בישראל. באמצע 2025 נראה שההתענינות בסין כשחקנית מרכזית בגאופוליטיקה העולמית מתחזקת שוב.</p> <p>Jordyn Haime, "Antisemitism in China After 7 October," <i>Points East</i> 39(1) (March 2024), p. 4</p> <p>Zack Rothbart, "Lost Letter on Zionism from 'Father of the Chinese Nation' Surfaces," blog.nli.org.il/en/sun-yat-sen (February 10, 2021). קיומו של הטקסט של מכתבו של סון יאט־סן היה ידוע תמיד; הידיעה ש"אבדה" הייתה שהמקור נשמר בספרייה הלאומית של ישראל.</p> <p>She Gangzheng, "The Changing Image of the State of Israel in the People's Daily during the Cold War," In James Ross and Lihong Song (eds.), <i>The Image of Jews in Contemporary China</i>, Academic Studies Press, 2016, p. 129</p> <p>Qi Xin, <i>A Brief History of Human Culture in the 20th Century</i>, Springer, 2019, p. 312 (פורסם לראשונה בסין ב־2010 בידי Xin Qi and (Xin Gefei).</p> <p>דוגמה לקבלת אחריות מצד ישראל על יהודי העולם היא מקרה שקרה ב־2008, כשנשיא המדינה שמעון פרס נשלח להשתתף בפתיחת האולימפיאדה בבייג'ין במטרה לפייס את הסינים. סין זעמה אחרי שמאה רבנים אמריקאים פנו רשמית לעם היהודי בבקשה להחרים את האולימפיאדה. ברוב פדיונותם הם השוו את המשחקים האולימפיים למשחקים שהיטלר פתח בברלין ב־1936.</p> <p>Yuang Marcus Liu and Qing Xiao, "Republican-Era Chinese Antisemitism and its Remembrance among Jewish Refugees," In Stefanie Schueler (ed.), <i>Jahrbuch fuer Antisemitismusforschung</i> 33, Technische Universitaet Berlin, 2024, pp. 54-83. ראו גם Zhou Xun, <i>Chinese Perceptions of the "Jews" and Judaism: A History of the Youtai</i>, Curzon Press, 2001; וכן הרצאתו של דן בן־כנען: Dan Ben-Canaan, The Chinese Perception of the Jewish People, Harbin, P.R. China, February 18, 2022. לאחרונה הזכיר ד"ר מנג יאנג (Meng Yang) מאוניברסיטת פקינג מקרים אחרים שנכון לכתיבת מאמר זה (אמצע 2025) עדיין לא פורסמו.</p> <p>Yuang and Qing, Republican Era (לעיל) הערה 7), עמ' 54.</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p> <p>8</p>
--	--	--	---

onward to the Whole World," <i>Discourse Power</i> , June 26, 2025 מתוך המבוא לניתוח מאת שלום ס' ואלד, A Note on Yin Zhiguang's 'Liberating the Mind' , "the Mind", אתר המכון למדיניות העם היהודי, 17.7.2025.	"Antisemitism in China after 7 October," <i>Points East</i> 39(1) (March 2024); Mary Jane Ainslie, "Antisemitism in China Explained," <i>Points East</i> 39(1) (March 2024); Josh Rogin, "An American Perspective on Chinese Online Antisemitism," <i>Points East</i> 39(1) (March 2024).
29 Gering, With China's Help (לעיל הערה 24), עמ' 11.	Gering, Antisemitism with Chinese Characteristics (לעיל הערה 16).
30 מאז כבר גינתה המפלגה הקומוניסטית בסין את מהפכת התרבות, שהסיגה את סין עשר שנים לאחור, ואף הודתה באחריותו של מאו לכך, אולם עדיין קשה לקיים בסין דיון ציבורי פתוח על אותה תקופה.	18 טוביה גרינג (Tuvia Gering), רשומה ברשת X (טוויטר לשעבר).
31 Yin Zhiguang, " After PAGER Attack, How Dare the West Speak of Civilization? ," <i>The China Academy</i> , September 27, 2024	19 המידע נסמר מפי ד"ר דן בן-נכנען, שהתגורר שנים רבות בחריבין.
32 האזנתי להרצאה כולה באינטרנט.	20 הסבר אפשרי שלישי הוא שהממשלה הסינית רוצה לבחון מגמות בדעת הקהל הפופולרית על ידי שיתוף בלוגים מומצאים צורמניים תחת שמות בדויים ברשת. ידוע שהדבר נעשה במדינות אחרות.
33 The ADL Global 100: Index of Antisemitism	21 בפרסום של המכון למדיניות העם היהודי ב-2004 חזיתי כי אל-ג'זירה תגביר את ההשפעה של אירועים במזרח התיכון על המוסלמים בסין ותקדם הקצנה. הצנזורה הסינית ביטלה אזרה זו במהדורה הסינית של אותו פרסום. ראו Shalom Salomon Wald, <i>China and the Jewish People: Old Civilizations in a New Era</i> , The Jewish People Policy Planning Institute, 2004, p. 41
34 Rotem Kowner, Mary J. Ainslie, and Guy Podoler, "When Antisemitism and Philosemitism Go Hand in Hand: Attitudes to Jews in Contemporary East Asia," <i>Patterns of Prejudice</i> 57(3) (2023)	22 מקור: פרופ' פינג ג'אנג, תל אביב.
35 Digital 2025: China , <i>Datareportal</i> , February 25, 2025	23 Gering, <i>Antisemitism with Chinese Characteristics</i> (לעיל הערה 16).
36 Tuvia Gering and Ofir Dayan, "Can China's New Ambassador to Israel Reset the Strained Relationship?," <i>Atlantic Council, New Atlanticist</i> , December 12, 2024	24 Tuvia Gering, "With China's Help, Antisemites of the World Unite," <i>Discourse Power</i> , November 14, 2023, p.10
37 אתר משרד התקשורת בישראל (באנגלית), הדיון על טיקטוק.	25 Reuters, " China Says Soros' Criticism of Xi is 'Meaningless' ," <i>Reuters</i> , January 25, 2019
" The Institute for National Security Studies (INSS) Releases its 'Strategic Alert' ", <i>INSS</i> , March 21, 2023; " A Tik-Tok-ing Timebomb: How TikTok's Global Platform Anomalies Align with the Chinese Communist Party's Geostrategic Objectives ," Intelligence Report, December 2023	26 הפילוסוף הצרפתי ז'ילין בנדה (Julien Benda) ניתח בספרו "ביגדת האינטלקטואלים" (1927) כמה מן השורשים העתיקים והעמוקים של האנטישמיות. לפי בנדה, האינטלקטואלים האירופים זנחו במאה ה-20 את ההגנה על ערכים אוניברסליים דוגמת אמת, היגיון וצדק לטובת מטרות פוליטיות מפלגתיות. האם בנדה צדק גם בנוגע לסין?
38 Michael Starr, "NRCI: China-linked Network Funds Key Anti-Israel Protest Groups in US," <i>The Jerusalem Post</i> , May 15, 2024	27 Tuvia Gering, "The Mission of the Historian," <i>Discourse Power</i> , September 17, 2024
39 Jennifer Baker, <i>CCP Influence in U.S. Pro-Palestinian Activism</i> , The George Washington University, Program on Extremism, 2025	28 מראי המקום והתרגום לאנגלית מתוך Gering, "Liberation is an Inevitability of Life, from Palestine to Beijing, and

- Ainslie, Antisemitism in China Explained (לעיל הערה 16). 49
- ראו Zhou Xun (לעיל הערה 7), עמ' 53 ואילך. 50
- את המונח "מם" טבע ריצ'רד דוקינס: Richard Dawkins, *The Selfish Gene*, Oxford University Press, 2006 (30th anniversary edition), pp. 189-201 51
- תת-הפרק בנושא מם עבר תחת ידו של פרופ' (בדימוס) רונלד אטלס (Atlas) מאוניברסיטת לואיוויל שבקנטקי, הנשיא לשעבר של החברה האמריקאית למיקרוביולוגיה. 52
- Dawkins (לעיל הערה 51), עמ' 189. 53
- Kaufman, *Chinese Voices* (לעיל הערה 16), עמ' 2-6. 54
- Xian Junzheng, "[Taking a Long View and Working in Joint Hands for a New Chapter](#)," *Israel Hayom*, November 29, 2024 55
- Yitzhak Shichor, "Out of Proportion: Israel's Paradox in China's Middle East Policy," *Middle East Policy* 32 (2025), pp. 54-73 56
- Anat Hochberg-Marom, "China's Israel Pivot: Beijing Rethinks Middle East Strategy – But is China Waking Up to Israel's Strategic Importance?," *The Jerusalem Post*, August 8, 2025 57
- בכתיבת ההמלצות סייע ד"ר גדליה אפרטמן, ראש התוכנית למדיניות אסיה במכון אבא אבן, לדיפלומטיה ויחסי חוץ באוניברסיטת רייכמן. 58
- לפי מקורות סנינים, קשרי תרבות בין סין לישראל עשויים להרתיע את אויבי ישראל יותר מקשרים כלכליים וחומריים אחרים. תרבות יוצרת תחושת קירבה ומסייעת לקיום חיבורים ארוכי טווח. 59
- Roy Ben Tzur, "Biased Neutrality: China's Rhetoric Amid Escalating Tensions in the Middle East," *INSS Insight* No. 2024, August 14, 2025, המצדד בדעה זו. 60
- Gering, *Liberation is an Inevitability of Life* (לעיל הערה 28). 40
- ד"ר מנג יאנג (Meng Yang), לאחר קריאת גיליונות *The New York Chinese*; וכן Kaufman, [Chinese Voices Seek Transnational Solidarity in Israel-Hamas War](#) (לעיל הערה 16). 41
- U.S. Department of State, [China 2024 Human Rights Record](#) 42
- The State Council Information Office of the People's Republic of China, *The Report on Human Rights Violations in the United States in 2024*, August 2025, p. 20 43
- יש הטוענים כי המונחים "ברית" ו"ציר" ("מעין-ציר" במאמר זה) חזקים מדי בשביל צורה זו של שיתוף פעולה, אבל בדיוק אותו הדבר אפשר לומר על ה"ציר" המקורי בין גרמניה הנאצית, איטליה הפשיסטית והאימפריה היפנית. שלוש אלה מעולם לא נתנו אמון מלא זו בזו ותכופות חתרו למימוש החלטות עצמאיות. ראו Nicole Grajewski, "[An Illusory Entente: The Myth of a Russia-China-Iran 'Axis'](#)," *Asian Affairs* 53(1) (2022), pp. 164-183 44
- משפט זה של גרוסמן צוטט פעמים רבות. ראו Murray Citron, "Book Review: Grossman Biography is also a Narrative on Soviet History," *Ottawa Jewish E-Bulletin*, February 24, 2020 45
- Erner Guillaume, "La faute à la conjoncture: Braudel et l'antisémitisme," *Quadermi* 52 (Automne 2003) 46
- אין זה צירוף מקרים שהספרים הללו ראו אור מעט אחרי סיומה של האינתיפאדה השנייה (2000-2005), שבמהלכה נרצחו למעלה מאלף ישראלים בידי מחבלים מתאבדים. האינתיפאדה השנייה חיסלה את "מחנה השלום" בישראל. הספרים ה"רוויזיוניסטיים" ביקשו להסביר, שלא לומר להצדיק, את הסרבנות הפלסטינית. 47
- Kowner, Ainslie, and Podoler (לעיל הערה 34). 48